

NIEUWE MINIMUMDOELEN BASISONDERWIJS

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11

Adviesvraag	De minimumdoelen voor het basisonderwijs en begeleidend rapport van de expertencommissie – Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, wat betreft minimumdoelen voor het basisonderwijs en de regeling van verwante maatregelen
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk
Ontvangst adviesvraag	16 mei 2025
Ontvangst adviesvraag	6 juni 2025
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad	16 juni 2025
Contactpersoon	Mieke Valcke mvalcke@serv.be

Mevrouw Zuhel DEMIR

Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Seven

Koning Albert II-Laan 7

B-1210 Sint-Joost-ten-Node

Minimumdoelen basisonderwijs

Geachte mevrouw de minister

De SERV heeft uw adviesvraag van 16 mei 2025 over de nieuwe minimumdoelen voor het basisonderwijs en het begeleidende rapport van de expertcommissie ontvangen. De raad bezorgt u hierbij een kort briefadvies vanuit een sociaaleconomisch perspectief, dat enigszins tekort doet aan het belang dat de SERV hecht aan een hedendaags, aantrekkelijk en kennis- en kansenrijk algemeen vormend curriculum in het kleuter- en basisonderwijs. De SERV gaat ook nog kort in op de gevolgde procedures.

Op 6 juni 2025 heeft de SERV ook uw spoedadviesvraag bij het voorontwerp van decreet betreffende de minimumdoelen voor het basisonderwijs en de regeling van verwante maatregelen ontvangen. De SERV ziet hierover af van advisering gezien de mate van overlap met de adviesvraag van 16/05.

Procedures

In de belangrijke werkzaamheden om het decreet basisonderwijs van 1997 te wijzigen is eerder gekozen om te werken met een voorstel van decreet (cfr. advies 313 van de Raad van State van 19 mei 2025). Ook het voorliggend voorontwerp van decreet over de minimumdoelen zal omgezet worden naar een voorstel van decreet. Het voorstel van minimumdoelen van de expertcommissie is op een zeer korte tijd vertaald in een voorontwerp van decreet.

De SERV begrijpt dat er snel duidelijkheid moet zijn voor de betrokken scholen en dat wellicht daarom gekozen wordt voor deze werkwijze. Voorontwerpen en ontwerpen van decreet bevatten evenwel meer waarborgen voor inspraak en toetsing van de kwaliteit van voorgenomen regelgeving. Los daarvan waardeert de SERV dat hij alsnog om advies wordt gevraagd. De SERV vraagt alleszins voldoende ruimte voor verder maatschappelijk debat.

Voorstel minimumdoelen expertcommissie

De SERV vindt het een **goede zaak dat er nieuwe minimumdoelen voor het basisonderwijs zijn ontwikkeld**. De bestaande onderwijsdoelen waren achterhaald, er zijn de dalende leerresultaten bij Vlaamse kinderen volgens Vlaamse metingen, bij internationale toetsingen scoren we al jaren steeds minder goed en de kansenongelijkheid in het Vlaams onderwijs blijft bij de hoogste. De SERV geeft dus een positieve appreciatie voor het gedane werk voor een inhoudelijk sterk onderwijs van bij de prille start, als basis om opnieuw topkwaliteit te bereiken in Vlaanderen.

Het was de opzet van de Vlaamse Regering om **ambitieuze onderwijsdoelen op te laten stellen**. Het zijn, in vergelijking met de vorige onderwijsdoelen, kennisrijke minimumdoelen geworden. In het rapport van de commissie o.l.v. Daniel Muijs *'Kennisrijke minimumdoelen in het Vlaams basisonderwijs'* wordt gemotiveerd waarom kennis belangrijk is: kennis met kennis verbinden staat centraal in leren; kennis is belangrijk voor de maatschappelijke cohesie omdat we een gemeenschappelijke basiskennis nodig hebben om met elkaar in debat te kunnen gaan; vaardigheden als probleemoplossend vermogen zijn gebouwd op kennis.

Een voor de SERV belangrijke motivatie om te **gaan voor ambitieuze minimumdoelen is dat ze kunnen bijdragen aan meer onderwijsgelijkheid**. De visie van de expertcommissie is dat elk kind dezelfde kennis kan verwerven met deze doelen, met een opbouw over de jaren. Voor de SERV zijn ambitieuze doelen voor alle leerlingen cruciaal. Belangrijk is dat **duidelijke doelen het ook mogelijk maken om leerlingen zorgvuldig op te volgen en gericht bij te sturen doorheen het basisonderwijs, zodat er geen achterstanden ontstaan**. Minimumdoelen (te bereiken op populatieniveau) mogen geenszins een rem vormen op het stellen van hoge verwachtingen aan alle kinderen en het halen van de best mogelijke resultaten bij elk kind, in de klaspraktijk.

De SERV stelt vast dat **het voorstel van minimumdoelen niet enkel kennisrijk is maar ook breed** met naast Nederlands en wiskunde ook geschiedenis en aardrijkskunde en niet in het minst wetenschappen en techniek (W&T). **Voor de SERV kunnen praktijkgerichte vaardigheden nog meer op de voorgrond staan**. De handelingsgerichtheid en de toepassing van kennis is belangrijk net om de talenten van een heel diverse groep kinderen te kunnen ontwikkelen en hun interesses vast te houden. De 'engineering' binnen STEM, nl. het ontwerpen en ontwikkelen van oplossingen voor technische problemen, dient zeker in de klaspraktijk voldoende en expliciet aan bod te komen, uiteraard op maat van het basisonderwijs. Gezien het belang van levenslang leren en ontwikkelen, voor zowel de Vlaamse Regering als de Vlaamse sociale

partners een beleidsprioriteit, is **ook de expliciete opname van leerondersteunende vaardigheden en leren leren (onder 'attitudes') een meerwaarde** voor het toekomstig curriculum.

Het komt er voor de SERV, na de goedkeuring van het decreet, op aan om een **goede doorvertaling naar de school- en klaspraktijk te maken**. Deze vraagt bijkomende ondersteuning (bv. leermiddelen) en zeker ook professionalisering, de SERV onderschrijft dat daar ruimte wordt voor voorzien. Die investering loont immers voor de verdere schoolloopbanen van leerlingen. De SERV vraagt tenslotte dat de impact gemeten wordt van de nieuwe minimumdoelen op gelijke onderwijskansen, op het aantal leerlingen dat het getuigschrift van het basisonderwijs behaalt en op de aansluiting met het secundair onderwijs.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Stijn Gryp
voorzitter